

Aktivity BOCIAN v roku 2019

Tak ako na konci rokov predchádzajúcich vás aj teraz chceme informovať aké aktivity sme realizovali pre zachovanie stavu populácie, podporu hniezdenia a ochranu bociana bieleho v roku 2019.

Prílet bocianov sme už tradične oslávili Vítaním bocianov.

Prvé takéto podujatie v roku pod názvom Bocianí deň organizovala V. Rízová, pracovníčka pre environmentálnu výchovu na Správe CHKO Cerová vrchovina dňa 29.3.2019 na ZŠ s MŠ v Lovinobani.

Dňa 1.4.2019 privítal bociany S. Greš v obci Červenica priamo pri hniezde bociana následne 12.4. spojené s prednáškou na miestnej Základnej škole.

Tretie dňa 9.4. sa konalo pod vedením E. Sitásovej, M. Fulína, P. Krišovského a A. Balážovej v obci Buzica. Podujatie bolo zložené z dvoch samostatných častí. V prvej časti prebiehali pozorovania bocianov na hniezdach pomocou monokulárov a rozhovory na tému bocian.

V druhej časti pod vedením A. Balážovej, pracovníčky pre environmentálnu výchovu na Správe NP Slovenský kras, boli v rámci tvorivých dielní vyrábané modely bocianov, prebiehali hry a pozorovania prírodnín na Náučnom chodníku bocianov v areáli Základnej školy.

Na pozvanie Východoslovenskej distribučnej spoločnosti a.s. sme sa 11. -12.4. zúčastnili odborného semináru venovaného environmentálnym aspektom činnosti VSD. Súčasťou účasti bolo vystúpenie m. Fulína s prezentáciou Bocian biely na stĺpoch elektrických vedení na Slovensku. V prezentácii sme analyzovali súčasný stav hniezdenia vo vzťahu k využitiu stĺpov elektrického vedenia a poukázali na predpokladaný vývoj hniezdenia v budúcnosti.

Dňa 18.4. sme realizovali v obci Zemplínske Hradište, v obci, ktorá podľa vysokého počtu hniezd v minulosti nesie aj meno Bocianopolis, stretnutie so starostom obce a informátorom o situácii na hniezdach v obci pánom Stašom. Analyzovali sme stav

a úspešnosť hniezdenia bocianov v obci. Spresnili a zosúlادili sme lokalizácie jednotlivých hniezd s tými, ktoré sú uvádzané v databáze hniezd. Do budúcnosti sme sa dohodli na možných opakovaných aj propagačných stretnutiach s verejnosťou.

Na našu výzvu z roku 2018, aby sa zúčemcovia o pozorovanie bocianov na hniezdach zamerali na sledovanie bocianov označených krúžkami a usilovali sa pomocou optiky odčítať údaje z krúžkov vznikla šesťčlenná skupina, ktorá zozbierala údaje z vyše 400 hniezd. Spolu s ďalšími dvanástimi spolupracovníkmi, ktorí zaslali ojedinelé údaje sme získali údaje o 65 označených bocianoch na hniezdach. Z prehľadu vieme že priemerný vek týchto hniezdičov bol 6,5 roka a vek bocianov s krúžkami sa pohyboval v rozpätí 3 – 14 rokov. Po druhýkrát v histórii sa na Slovensku stalo, že hneď na dvoch hniezdach sme zaznamenali výskyt obidvoch rodičovských jedincov označených krúžkami.

Pre spolupracovníkov sčítania hniezd a mláďat sme v roku 2019 vydali v spolupráci a s podporou Slovenskej ornitologickej spoločnosti/BirdLife Slovensko a Lichtenštajnskej nadácie CICONIA obrazový metodický materiál k pozorovaniu hniezd bociana bieleho. Bude návodom na zameranie pozornosti spolupracovníkov a kolektívy žiakov zo škôl na zisťovanie údajov o bocianoch počas hniezdenia na Slovensku.

Kľúčovými podujatiami žiadanými už v minulosti školskými kolektívami bolo označovanie bocianov ornitologickými krúžkami za účasti školskej mládeže. Vďaka podpore distribučných spoločností na Slovensku, Štátnej ochrany prírody SR a Lichtenštajnskej nadácie CICONIA realizovali sme tieto podujatia na vybraných miestach Slovenska a mediálne propagovali na verejnosti.

19.6.2019 obec Jarabina, deti MŠ, lektoroval V. Kíč a V. Kíčová-Kunštárová

19.6.2019 obec Kamienka, žiaci ZŠ 21.6.2019 obec Matiašovce, žiaci ZŠ,
lektoroval V. Kíč a V. Kíčová-Kunštárová

20.6.2019 obec Buzica, žiaci ZŠsVJM, lektoroval M. Fulín, P. Krišovský

24.6.2019 obec Ďačov, ZŠ a Malý Šariš, MŠ, lektoroval M. Revický, S. Greš a M. Fulín

27.6.2019 obec Pušovce, obec Kuková, žiaci ZŠ, lektoroval S. Greš a M. Hrešová
a M. Fulín

V celoslovenskom meradle bola organizovaná súťaž vo výrobe posterov žiakmi škôl na tému bocian. Zamerali sme ju na prezentovanie údajov získaných o hniezde a hniezdení bociana v obci. Zapojenie škôl bolo nízke a tak sa celorepublikové vyhodnotenie neuskutočnilo. Konali sa regionálne kola. Jedno bolo pre okruh Žiliny vo Vedeckej knižnici v Žiline dňa 23.10.2019 spojené s výstavkou detských prác.

Lektorkami podujatia bola G. Kalašová a M. Balciarová zo Správy NP Malá Fatra. Žiaci 7. ročníka ZŠ s MŠ Kotešová pod vedením Mgr. Bogáňovej prezentovali plagát „Žiadosť bociana o prechodný pobyt v obci“ a žiaci zo ZŠ s MŠ v Dlhej nad Oravou vystavovali svoje literárne a výtvarné práce.

Ďalšie regionálne podujatie sa uskutočnilo 26.11. v Knižnici Pavla Dobšinského v Rožňave. Prehliadku aktivít a prezentáciu prác organizačne zabezpečila A. Balážová, pracovníčka pre environmentálnu výchovu na Správe NP Slovenský kras. Kolektív žiakov 3. tried zo ZŠ Drienovec pod vedením Mgr. Bernáthovej a Mgr. Šimkovej prezentoval svoje výsledky posterom vo forme žiadosti o prechodný pobyt v obci. Podobne aj žiaci 7. triedy zo ZŠ v Dobšinej pod vedením K. Sadlowskej a žiaci zo ZŠ z Turni nad Bodvou prispeli posterami k obohateniu údajov a poznania druhu formou posterovej diskusie. Deväť škôl zo spádovej oblasti a to ZŠ Dlhá Ves, ZŠ Gemerská Hôrka, ZŠ Györgya Dénesa s VJM Plešivec, katolícka ZŠ Rožňava, ZŠ Rejdová, ZŠ Dobšiná ZŠ Turňa nad Bodvou, ZŠ Drienovec a ZŠ ČSA Moldava nad Bodvou prispeli výtvarnými a literárnymi prácami k výstave priamo v knižnici.

Dňa 20.11.2019 sa pri príležitosti otvorenia putovnej výstavy „Aha deti čo to letí“ v Okresnej knižnici Dávida Guthesela v Bardejove uskutočnila prednáška s besedou o bocianovi bielom pre vybrané triedy základných škôl za účasti M. Fulína.

Dňa 2.12.2019 prebiehalo regionálne kolo prezentácií výsledkov pozorovaní formou power point prednášok v Gemersko-malohontskom múzeu v Rimavskej Sobote. Účastníkov najviac zaujala prezentácie žiakov 7A triedy Sebastiána Englera a Františky Koločaiovej, zo ZŠ Hodejov vytvorené pod vedením učiteľky Ing. M. Lakotovej a prezentácia žiačky Terézie Kederovej zo ZŠ Hrachovo vytvorená pod vedením učiteľky Mgr. Z. Novosadovej. Podujatie lektorovala Ing. V. Rízová a kolektív spolupracovníkov. Vystavených 108 výtvarných a literárnych prác vytvorili žiaci zo základných škôl v Hodejove, Veľkej nad Ipľom, Hrachove.

Pre rok 2020 sme si stanovili úlohu zorganizovať internetovú celoslovenskú aktivitu v zbere údajov o bocianovi bielom. Pre nižšie ročníky zapojených účastníkov bude prebiehať výtvarná súťaž s vyobrazením bociana. Priebežne budeme navštevovať jednotlivé aktívne centrá našich spolupracovníkov s banerovou výstavou „Aha deti čo to letí“, ktorej termínový kalendár je už sčasti zaplnený.

Všetky tieto aktivity v roku, ktoré realizujeme bez nároku na odmenu, robíme s pocitom pre dobrú vec – ochranu bociana. Našou snahou bolo získať prostriedky na Ekovýchový program Bocian pre rok 2020 aj z iných zdrojov. Pre súčasnú situáciu s koronavírusom, napriek súhlasnému stanovisku, sme podporu na rozbehnuté podujatia nezískali. Jedinou podporou je nám preto podpora od Lichtenštajnskej Nadácie CICONIA, ktorú každoročne využívame na cestovné výdavky, poštovné, na tlač propagačných materiálov a ceny pre detí do súťaží. Za túto podporu, ktorá je pre nás dôležitá, jej úprimne ďakujeme. Veríme, že bude pre nás motiváciou aj do budúcnosti.

V Košiciach 20.4.2020